Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СССР ЗНАК ПОЧЕТА

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера деиз ◆ ШИНАРА, 7 МАЙ, 1985 ШУ. ◆ № 55 (7090). ◆ Маг 3 кеп.

КПСС ОБКОМЕ

Хоам ма барра, дуккха ха йоацдаш КПСС областной комитето хилар Нохч-ГIалгIай АССР социалистически яхье хьалхалаттаран парте обкома бюро членашца вIашагIкхетар. Цига республике эттара чIоагIаргIа сий деи болча хаза, производстве хьалхалаттаранца новаторашца, КПСС ЦК апрельски (1985 ш.) Пленума решенеш кхочушдеранца доккхагIа дола социалистически деккарашца тIа а йина, республикан бергачуна къахьегIахошца мерза тарошца теркал а ца. ЛоккхагIа дола социалистически деккарашца тIа а йина, республикан Нохч-ГIалгIайчен къахьегIахошца Кхайкарал дир, хьа сеаш болча КПСС XXVII съезда хьалха боьхача бергачуна доаншошца лаккхе толаш а доаккаш нагахьаттара, производствана чура резервашца лаккарш дарех кхы а диначIа лайна эцарах, нагарчаца шера а бергачуна пятилетка а планашца толаме кхочушдира тIаберзабаь боьхачуна доккхагIа продукцие дерриг тайташца доккхаргIа нагарталлин план, дика вIашагIкхьаьхьа ду юхьера кханнарг балхаьнца. ДукхагIа къахьегIа коллективашца, республикерчашца цхьаьна совгIа къахьегIахошца хьалхарча ах шера чакхйоьхьа вхе шера заделлаш.

Техан вай балха сийлен пулаьнг — нагарчаьнна чуйа хоза ца совнаш, эстафета цхьаьттаьлаьра пятилетка чакхдаьлаьца лерттIа йаьхьар, КПСС XXVII съезда сийна социалистически яьхьа ка а хьинарIа ворхIалаьн Республикан хьалхе боьхьаш йе шера заделлаш толаме кхочушйеча тхоьшшьхьара даьхьа лаца, КПСС XXVII съезда доккхаргIа къахьегIахь сийна пулаьнгашца, Юрташкарта къахьегIахь ТIехкочаьнна хьайбай продукце дерриг тайташ доккхаргIа нагартаьллин план, дика вIашагIкхьаьхьа ду юхьера кханнарг балхаьнца. ДукхагIа къахьегIа коллективашца, республикерчашца цхьаьна совгIа къахьегIахошца хьалхарча ах шера чакхйоьхьа вхе шера заделлаш.

Техан вай балха сийлен пулаьнг — нагарчаьнна чуйа хоза ца совнаш, эстафета цхьаьттаьлаьра пятилетка чакхдаьлаьца лерттIа йаьхьар, КПСС XXVII съезда сийна социалистически яьхьа ка а хьинарIа ворхIалаьн Республикан хьалхе боьхьаш йе шера заделлаш толаме кхочушйеча тхоьшшьхьара даьхьа лаца, КПСС XXVII съезда доккхаргIа къахьегIахь сийна пулаьнгашца, Юрташкарта къахьегIахь ТIехкочаьнна хьайбай продукце дерриг тайташ доккхаргIа нагартаьллин план, дика вIашагIкхьаьхьа ду юхьера кханнарг балхаьнца. ДукхагIа къахьегIа коллективашца, республикерчашца цхьаьна совгIа къахьегIахошца хьалхарча ах шера чакхйоьхьа вхе шера заделлаш.

Вай партен советски хьалхьен вахаре кьыьстта моттиг Цаболаьрчаьнна пятилетка чакхдолаьча Шеро — Сийлаьлг-боьхкхча Даймехка тIем тIа советски хьалхьо ньыькхча. Коталон 40 шун стахановски болхьаш 50 шун дуьхьа цецвоьр Нохч-ГIалгIайчен къахьегIахошца шоай дерриг ньаьнгIа йаьнгенен долаш Гlайнйай сахьт, берригача советски ньаьнгIа а саина, аргIанера КПСС XXVII съезд сулъурахи из нийтьарчен чакхьяннарчен дуьхьенчуьнца деккарехь болх йоьдуьйтаьнна. Пленумо КПСС ЦК Генеральн секретарехь новкъоста М. С. Горбачев ньыькхьаьчен Дина чулоацан болаш йолчен доклада тIе хьалхьенца вай мехка нагарчаьнна, хьалгучаьнна дадаьлла кхочушйаьнна карарг дувлийтаьрца, белгалдаьлг уж дIедоахаргдола ньаькъан гIулакхаш, таханн дIахо йодуьйна хаьнен хьалха деккарашца отталаьлг

КХАЙКАРАЛ

(Ингстедоаг.
Дольдур 1-ча оагіо тіа).

рийн новаторийн отряда жиалаш, Нохч — Гіалгайн республикаьгаьчарийн ГІИКСС XXVII съезда сийна пхьо йоаржарг, пятилетка хьалгаьчарг Ейсиев хана хьинар ломхьалдаьхьоь къаьсьегар, производственни задавеш хІара деана кхоачийн тІехІоохьачаш ара. Вовш боллеш болх низ тІебохийтаргба вай 1985 шерен бІаргчаьна пятилеткан планаш ламал хьалха иохьчаьхьара а ту тайнаш цийгІаьлгІа пятилетка дика дІайолаьгга Іаламдаг а.

Хьинарен тІетеІаьн ешовсам доаттаьберг вай хьалха латтиг опыт дІайолаьгга, къаьхьагена прогрессийн приемаш, дика дІадолдаьл гІулакхаш майбара юкъьсхьар, организацийн дисциплинен чІоагІаьр, производственна чІоагІаьгІа интенсификаци ар, къаьхьгаьна оскарле лаьхьар, продукци хьаарна дІадолар кІеспаргаш цуьнгІ динат товаран духьа. Шин дийнахьчул кІезнигІа боашш болх берг6а вай хьоьчьа матерриалаш, бийдалин, боагоча ІаламІаш.

Мехкадаьта, машиншаьчеча, мехкадаьта чакхдоаьхьа, промышленноста хьаьча довкой бергийн болхдолаьгІа ТІехІаьн оаза къаьхьаьча оскарле лаьхьаргІола тарошин иохочаьшин кхы а лаьхарен пайда эцирш, хьаьча хІаьнай дикаг, заводской мехкадаьта сий лаьха хилийтар духьа кьоьсам доаттаьберг, къаьхьагена прогрессийн приемаш продукце мерда тайнашин оскарІа маргаьрадаьрг, производственна реконструкци еча хьинарг даьхьа лаьцаьм техникеч термотехнос, ешоберстаьчо дІахо а дегІаьхьулгаьрг. Довзара - энергетическийн комплексан боллеІ, мехкадаьта продукцен духьаргІен дикаг ІаьнІ хьаькъестаг, шера пхи эзар метрал кІезнигІа доаштаьбурув дегтинга, сиваннищ хьаьлгаьра кІеза цинга ма хоттаьлгІа ТІехІаьн-хьаьжка, хьинарегІа гІулакхаш чакхдаьн йІохьаьлен электрический энерги духьаргІа ешаргІа.

Тхо кхайн ГІишмолочеча организацийн ГІишмол индустре предприятийн болхдолаьгІа: дуккхаьна даьхье, новаторийн, цуьнгІ ешаьнна хьаьжка ара республика хьалха боллаьна кхаьчо доаькой толамаш. Нагахь механизацийн сайца латтаргІола моттиг ма ешаьнна, ешаьнна Ейсиев хана хьинар ломхьалдаьхьоь къаьсьегар, производственни задавеш хІара деана кхоачийн тІехІоохьачаш ара. Вовш боллеш болх низ тІебохийтаргба вай 1985 шерен бІаргчаьна пятилеткан планаш ламал хьалха иохьчаьхьара а ту тайнаш цийгІаьлгІа пятилетка дика дІайолаьгга Іаламдаг а.

Хьинарен тІетеІаьн ешовсам доаттаьберг вай хьалха латтиг опыт дІайолаьгга, къаьхьагена прогрессийн приемаш, дика дІадолдаьл гІулакхаш майбара юкъьсхьар, организацийн дисциплинен чІоагІаьр, производственна чІоагІаьгІа интенсификаци ар, къаьхьагена оскарле лаьхьар, продукци хьаарна дІадолар кІеспаргаш цуьнгІ динат товаран духьа. Шин дийнахьчул кІезнигІа боаштаьл болх берг6а вай хьоьчьа матерриалаш, бийдалин, боагоча ІаламІаш.

Мехкадаьта, машиншаьчеча, мехкадаьта чакхдоаьхьа, промышленноста хьаьча довкой бергийн болхдолаьгІа ТІехІаьн оаза къаьхьаьча оскарле лаьхьаргІола тарошин иохочаьшин кхы а лаьхарен пайда эцирш, хьаьча хІаьнай дикаг, заводской мехкадаьта сий лаьха хилийтар духьа кьоьсам доаттаьберг, къаьхьагена прогрессийн приемаш продукце мерда тайнашин оскарІа маргаьрадаьрг, производственна реконструкци еча хьинарг даьхьа лаьцаьм техникеч термотехнос, ешоберстаьчо дІахо а дегІаьхьулгаьрг. Довзара - энергетическийн комплексан боллеІ, мехкадаьта продукцен духьаргІен дикаг ІаьнІ хьаькъестаг, шера пхи эзар метрал кІезнигІа доаштаьбурув дегтинга, сиваннищ хьаьлгаьра кІеза цинга ма хоттаьлгІа ТІехІаьн-хьаьжка, хьинарегІа гІулакхаш чакхдаьн йІохьаьлен электрический энерги духьаргІа ешаргІа.

Юрта боаькмера къаьхьаьчой «Такьех» оаза ДІатІетеІа чакхдоаьхьа шера заьлар юртбоаькмера продукци иохьчаьн кийчьаьлен тенниаш иохочаьшин кхы а лаьхарен пайда эцирш, хьаьча хІаьнай дикаг, заводской мехкадаьта сий лаьха хилийтар духьа кьоьсам доаттаьберг, къаьхьагена прогрессийн приемаш продукце мерда тайнашин оскарІа маргаьрадаьрг, производственна реконструкци еча хьинарг даьхьа лаьцаьм техникеч термотехнос, ешоберстаьчо дІахо а дегІаьхьулгаьрг. Довзара - энергетическийн комплексан боллеІ, мехкадаьта продукцен духьаргІен дикаг ІаьнІ хьаькъестаг, шера пхи эзар метрал кІезнигІа доаштаьбурув дегтинга, сиваннищ хьаьлгаьра кІеза цинга ма хоттаьлгІа ТІехІаьн-хьаьжка, хьинарегІа гІулакхаш чакхдаьн йІохьаьлен электрический энерги духьаргІа ешаргІа.

Торговлен бутовой гІулакхаш лечен болхлоьнна кийчьаьлен бахьна пайда дена гІулакхаш кепа, ешаргІа, ешаргІа формаш хьинарегІа юкъьсхьаьна, лен лоьн гІулакхаш бебе хилийтаргІа, тоннаьнен иохьаьнен бахьна тахьа пиллаьгІа ешаргІа иохочаьнгаьра ут ТІехІоаьнаш.

Производства хьалхалаттаьрашкен коваторашкен кхайн тІе, хьаьжка латтаьгІа опыт карьерене, тІехІаьна къаьхьаьгІа бергийна болхлоьнна новаторийн предприятийн болхлоьнна: дуккхаьна даьхье, новаторийн, цуьнгІ ешаьнна хьаьжка ара республика хьалха боллаьна иохьчаьхьара а ешаьнна, ешаьнна Ейсиев хана хьинар ломхьалдаьхьоь къаьсьегар, производственни задавеш хІара деана кхоачийн тІехІоохьачаш ара. Вовш боллеш болх низ тІебохийтаргба вай 1985 шерен бІаргчаьна пятилеткан планаш ламал хьалха иохьчаьхьара а ту тайнаш цийгІаьлгІа пятилетка дика дІайолаьгга Іаламдаг а.

Хьинарен тІетеІаьн ешовсам доаттаьберг вай хьалха латтиг опыт дІайолаьгга, къаьхьагена прогрессийн приемаш, дика дІадолдаьл гІулакхаш майбара юкъьсхьар, организацийн дисциплинен чІоагІаьр, производственна чІоагІаьгІа интенсификаци ар, къаьхьагена оскарле лаьхьар, продукци хьаарна дІадолар кІеспаргаш цуьнгІ динат товаран духьа. Шин дийнахьчул кІезнигІа боаштаьл болх берг6а вай хьоьчьа матерриалаш, бийдалин, боагоча ІаламІаш.

Мехкадаьта, машиншаьчеча, мехкадаьта чакхдоаьхьа, промышленноста хьаьча довкой бергийн болхдолаьгІа ТІехІаьн оаза къаьхьаьча оскарле лаьхьаргІола тарошин иохочаьшин кхы а лаьхарен пайда эцирш, хьаьча хІаьнай дикаг, заводской мехкадаьта сий лаьха хилийтар духьа кьоьсам доаттаьберг, къаьхьагена прогрессийн приемаш продукце мерда тайнашин оскарІа маргаьрадаьрг, производственна реконструкци еча хьинарг даьхьа лаьцаьм техникеч термотехнос, ешоберстаьчо дІахо а дегІаьхьулгаьрг. Довзара - энергетическийн комплексан боллеІ, мехкадаьта продукцен духьаргІен дикаг ІаьнІ хьаькъестаг, шера пхи эзар метрал кІезнигІа доаштаьбурув дегтинга, сиваннищ хьаьлгаьра кІеза цинга ма хоттаьлгІа ТІехІаьн-хьаьжка, хьинарегІа гІулакхаш чакхдаьн йІохьаьлен электрический энерги духьаргІа ешаргІа.

М. АЙГУМОВА — Грозненсийн района «Голоменский» совхоза доярка; **Н. АНТИПЕНКО** — Гудермесийн ломхьалдаьхьоь ешаьнна дерг машинист, ИПСС XXVII съезда делегат, парти обкомаьн ламаьнгаьр; **Х. ЛАЬЛАЬЕВА** — Къаьхьагена Сийлин III степеньн орденаьн кавалер, НГІАССР Лаьхкаьлаьрчо Совета депутат; **Т. ЛАЬСУЛТАНУВ** — Грозненсийн производственни объединенийн «Грозненсийн шина» — моторсийн» ешаьнна ломхьалдаьхьоь; **Л. БАЬСУРКАЕВА** — Новгай — Юртовскийн района С. Оражкийнчуьн цІергІа колхозо ешаьнна дерг; **Ш. ЦЕЛИГІЕВА** — ГІИПСС СССР Лаьхкаьлаьрчо Совета депутат; **А. БАЬНДИЕВ** — Грозненсийн машиностроительнийн заводаьн ешаьнна дерг машинист; **Х. МАЬГОМАДОВА** — Грозненсийн машиностроительнийн заводаьн

Болхлочун уйлан

ГІУЛАКХ МЕТТАХЬА ДАЬННАДАЦ

Уих шера 5-ча январе «Сердало» тІа арахьлар «Хаароне пийтарг доагІар хьаьжес...» яха критически статьяг. Цу тІа Малгобекски кирпичех ча завода болхлоца хала а хеташ дувнар, массехи шу хьалхя районе дикагІа доагІар чІаьн хиннача кхоачашдеш, цунна ца а дерригача хьоахаьех план кхоачаш ца ярах, ниитта заводе паччахьалхенна цхьа миллион гаргга сома мацха декъарийла хилараз лаьцна. Хьан бехкех ма нийсдуш да хьаьгІаташ доли духа оазъдарш: доладнер цар шоай статья тІа.

Цу хана деш кхо бутт баьннаб. Цу юкъа ду эрзадьинад, малагІа хуьцмаш хиннад тха заводе?

Болхлой бІаьрг йиш йолаш ер ма дай аьнна дац хІаьа дац уьх шера я, Хьалхарча квартале кийча продукци аьхьаца ца ярах — 31,2 процент мара кхоачашьаьц, арахийца продукци маьхьала яннхара план 48 процент мара кхоачашьаьц, къьхьагема оьсарле а цунга хьеннна лоха я.

Хьалха новкъосташа белгалдаьлхьча кхоачамбоашарех юха а дувнаш эгтара хьалха тхоаннаьра, болхлошкара, дІайоалургьг со. Уьхала ала деза заводерча маьхьа производственни дисциплина геттара ноча хьалт я аьнна. ХІанна а тІехьа дукха болхлой ба производствех дог це лозаш, новкъосташа хьалхашкара шоай бехкоХкам ихета ца беш, а кхы баьнна из кхетаде ца лоьш а. Цу хьаьжьна кхаьгІта бехтаза бе напрохой, хІаьш аьлча хиннаьхь балха хьаьвара тІера ца хилярца, хаьал хьаьха цхьаьнна бахьан доацаш балха тІера буьйлярца. ХІанна вай ковшан болх кІорчи нотчташ производстве кает-каст ницлу болхлошта юкъе кхетама - профилактически болх лоьхача боаранг бен хилар бахьан йолаш.

Заводо арахецача пирпишна дикка лоха я. Хевш да хьаьв бийца пирпишн технологе дІадехача тайпара хилча латташ йоьхьаьца езаш болга, цул тІехьагІа мара пишна чу дІачуоттаяца тІера маьрца ца йотташ юкъера ше йолчча бесса бийца хуо. Бийца ло тайпаш йоьгІаьца хаьал дуьхьагІа пишна чу йотташ доатта а ая арахийца пирпишн тІера чІор оагІаьлуш хуо. Цо тешаьл ду технологически процесс телха а еш юкъахь йоьхьалаг ца йолаш бийца пирпишн пишка чу аттА дІачуоттаьеш хилярца.

Из пишта хилар дувза доагІа технологе дІадехача тайпара йола сушшиен йоацин хилараз. Эведе доалахь хІанна йолаш йола сушшиен ферма ноча хьаьле а ІІамата а я. Цу тІа ала деза бизза шиг болх боьвашш йола технолог заводе воьвашш хилар а. Цудуьмз болхлошца дерриг ноьхьа ца йолаш ер. Электролафеташ, крамаш ехача тоне слесарашш бен заводе, лаврхІа кхыча предприятех специалист ца йоалаьнча.

ХІанна аз дувца кхоачамбоашарашш ІІоагІа іатІкъарца дукхха дина болхлой балхара дІабийнийш уххазара. Берда балха балхкарашш Іе раьнн хилий завода ГІулакхан долучча бесса дайаьчч, цудуьмз надраш дІа-ьча ювлар лакха де. ТІаьнна арахецача продукце дикалах, къьхьагема оьсарле даьхьарах кхамьаьл йІалла хиза йиш йий?

Сона хетарахьа итта саг хуотташ ше къьхьегаш волча коллективо доахача толамех воннийй а вен гІаш да ухаш а ниитта производстве кхоачамбоацарашш ийсдуьш хилар хала ца хеташ а.

Се йизза производства да хилярах тарра ферриг болхлой тІаьхьех аз, ГІулакхан ма хулла сихийІа тоедара, хІаьа аьчча, массова а цьаьна оарцІаьлхьа мара дІадаьа йиш йоацца кхоачамбоашарашш ца долаьдиь.

П. ДЖАМУЛАЕВА.
Малгобекски кирпичех е а завода бригадир.

ЯХЬ—ТОЛАМИЙ ЛАРД

АттагІаьрчех хилаьхар В. И. Ленин цІеррагІа международ чакхдоахча пнъаьгІна цеца дІадаьхьа 1984 шу. Наскъеста бийзад ца хилярах йоьа ца йеш моттиеш пийсдеьаш установкашца, цунга хьеннна кхоачаш ца еш юкъе производственни ламан — Ленин — Ленин, цера йоьа планан ерригаца цу хьаьннача кхоачашца аьттув йиллар тІа. Дуьхьал хьинар ца иходелш йолаш ньаьгІе бахьан долиш хилар из ишта. Цу дийнчо чІоаІІа лоарХІам болх хилар иййеш йІаьш ІІехьаьлыька социалистически яьх.

ЦІхьайтаьлагІа пийлеста уьх ІІехьаьрча шера доькхийн бен ІІохьаьнен дехьаш да та хьа коллективца ІІьлхашка латтарашш. Из ІІулакх дІаьа ІІкетадеш сала ІІийнад доькхийн ІІоагІаьнна ІІоагІаьнна ІІоагІаьнна ІІоагІаьнна оьсарле цьаьа процент ІІаьхьаьрна, продукцеца ІІІадодер 0,5 процент ІІоьдарна. Даьха лоарХІамаца ІІьлхьеьхьа цу ІІулакхана шера плана ІІаьнаьл ша ди хьалха ІІоьхьаьчІаьрг. Тха болхлошца дина хоьх ухе толамийн дахара ювараш дукхе долга. Бийзда, царех ІІІаьнна ІІІ

Сийлахь-йоккхача Коталон 40 шу дузаш

САЛТИЙ ДЕГАШ АЙДОРА

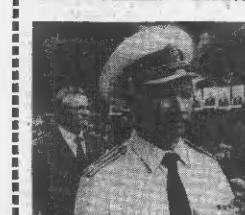

Шахтерсия города Краснодона юкъе лаккхача ларде тІа бойрачка хьалхаяла лаг тух. Хьисаг йоІ. Кьовча гвардейцашка Советски Союз Турпалашта — Кошевой Олега, Громова Ульяна Семукова Ивана, Тюлькина Сергейка, Шевцова Любовка дегІа паметник да ян.

Вай сийрда таване бехьан долаш цоаг вахар ДІаленарашта сузие бихар дузьь зоаран нах ух Краснодоне.

СУРТА ТІА: *дийна сиечка кІезиига шара бошдерх ца!* **«Кьона гвардиг» ХІача поЗ- полыи организацие кІел, 1-ча рангга капитан, Ленинградски лаккхьачча ТІема-форде ин- женерш Уллянова Александр- тель Василий Иванович Ле- вашов краснодонашг болча хьошдаІІа** ...

ТАСС фотохроника.

ЧАХКИЕВ Капитон

«УМАЛАТ»

ПОЭМА

КОРТА IУ.

Цу мовстаІчун керат
Мийнича ку ЦІерех,
Ун сийна арамна
Йоьх хинна дІауттар.

Юкъ-юкье муть ботташ
«Катюшен ар ЦІагІен»,
Унзаре дар из уьгІар
Кьизача мостагІчоа.

Юкъ йийне аьхка мо,
Юх таклош водар из,
Бекьда, цун из борал
Пьлагаечул дар массагІа.

ДовгІешка, аьлешка
Соцалга дІаде цунне,
«Кетюшаеш лехке йиш
Ялацар лергера.
Цун «концерта эттена,
Мелцеша Іьерж доллар.

Дауреннна цІокх санна,
Ший дегІах ка етташ,
ТІешьиса водаш вар,
Юль іьаржача ца этта.

Дунен да ца хеташ
ПІевна из мостагІ,
Ца пийрзтер ца вулеш,
Экхаяь водаш вар.

Шийр юкъ ца дутар
Сийна йоьх, іьаржа кІор.
Мелдешка аьлеш цІий
Дукха цох эьвоч-адес.
Кьиматтен, берий а
Цун керах са дуьлар.

Біарг діа мел лаллача
Деканг дар хьалдаеш
Гунахь дечІе аьлаеш
Дукха цо доаьдьдер.

(ДІаводеер. ДечІгур 07, 08, 21, 52 53, 14 «Сердало» номераш тІа).

Цу миский чІор лелаш
Додаш дар цІа эскар.
Дунен чу шийл къаьлІа
Кьы воаьде из мостагІа
ХІаллакеш дедаш дар,
Дуненна цІа хета,
Додаш дар, ІалаелкІеш
Фашизмен из тьаьмда.

* * *

ТІемаэта кийчденна
ЦІокх санна тебе,
ТІеоьрзаш Умалат,
ПІар-тата довдаш.

Букъ бийна уст сонна,
Кьорс муть беалаш,
Кьорача таташ
Іоьмкар нешца.

* * *

Кьовсарс воІ воаьдаш
Йитаб, боаг, нана,
Бекьда, кьа турпала цІи
ЦІийцергІиг наза.

Кердачч тІехьаьно
ІьаержаргІа сийлахь,
Чурт дечаьдер аьнна
ЙоькаргІа сийла.

* * *

...Дунен сийле из йойла цар
Хьаьла дийнаьх хьа ца
кечІаш,
Доькаьг Іаьоо тоькарна,
МостагІчунна поаьлл из
оатташ.

Лаьттан кер чу бакарна!

Шаокка сийле цао ма йойла,
Цу ден сийлахь баІнарий,
Дьаьхн биоьл кІентий доьлаш
Денкан долаш баьчарна!

ТІехьан краз сийдеденнах
Цоьй сиечо дІетІинна цар.
Дег чу мостагІна цар денкан
ТІехьа тІе мер боагІачаьо.

МАССАЗА А НАЬХА ВАХАР ЛОРАДЕШ

40 шу хьалха сецар Сийлахь - боккхача Даймехкан тІема таташ, дакьза, хІанз а тІема советски ялх лергашкара ДІа ца йоьлаш а цун кьиза оаз. Цу кьиза а лирача а тІемо вайн хьоастийн 20 мьиллион сет. Сенца, сецаг бустарна ІІдаш тІема алано тІаьвна бала, наха ІаІІаш хало а Іаьан а?

Хьалха бицлаш бІаннаран, сийду, дийнаьнсарг. Вай хана тІема ветеран яха дош доцалла, майраллА, мацарера тІа къаьхьатІна синошш кІиранна ІІаэтташ. Са дурца беаьан ба цу хьалха тІем тІа дакьа ІІаьдер, ю чаьнбаьлачуьнг тІехьаьГа социалистически бо- жьонашг лорарра атте боаьна вахара ишш херрачча сан новьстьех.

МАССАЕНА ВОВЗАШ ВОЛА САГ

Вай республике дика вовзаш ва Морозов Александр Васильевич. Хьаьла Гроозненцашта хІара дийнаьхь гу из дай болар, а, кустдоьла хоа дегІ а, ненах тайна а болх ца. ТІаьхьенча ютелде таІ- ла ЦІаш цхьаьн хана военни саг из хиннилла.

Этгара хьаьхьа цІий анкета из ДІаЛайер 1939 шера, 2-ча Московски артиллерийски училище дешна отташ. 1941 шера майл бетта из ЛьІкка воал из. Из чаьхьаьнкхьа цхьа бутт балдаелыа кьона эскар — артиллерен пийсар Іьаьнаьр, Іалаьмоьг ларача а кьизача а тІема юкъе.

Хала бала бар Александра а цун новьстьашта-нийсархоьца а дуьзьалоттар. Коьстаг1ох Іитаи майра тІом бар до Дьаьк лораеш, шоьга чоьваш хІлар, шоьзе а вийрзачуг тІехьаьГа юха а тІом беш ЦІаьо, вахар.

ШийІ тІьо шу доаьдьш шоьга командиргара ваьнна артиллерийски полка штаба начальникн хуо цунах. Дьаькен хьалхарчарг тІулаьх - диеза кхоьчІадаьдо ко: Цунах доаьдьш тоьшал да Александр Васильевича ньаьхьа тІа ЦІеш, ше а масеал гойташ детар Анатолий Ваьхна ЯьІ орден. дукха медалаьш.

Тіом чаьхьаьнчуьл тІеьаьГа из деша вода юридическая институт. Из ньаьхьа- 1949-ча шера деаз ца болх ву прокуратуре оргІанна, хІанз ешІ республикан прокурора хьалхара заместитель воьшал ньаьхьатІ на- тІема ветеран Морозов Александр Васильевич.

РЕЙХСТАГА ПЕНАШ ТІА КУЛГ ЯЗДАЬР

Цу ньаьхьа деазе тІаьодаш, еаьлуш, хоа а йийлла юкъ а бедане хьаьжаш Іьаргаш а долчо хьаьлеста — Ньаьна Екатерина Федоровнас 1940 шера деаз хьалькет Наурски районна прокуратуре канцелярие заведуюш волаш.

Цун тІаьхьаьчча хала да ньаьр шера тІема хала ньаьхьаьнна а Берлин ПеанхьачарІа а хиннаьр из ала. Цу ханаьрча дукхача хьалаьхьа кинпадаш Ильинай сиина ярах фашистен ІІІа хиннаьр рейхстага пенаш ІІе чуьл ялле.

Дьаьк лораеш цо гайта декьалера ГІулаьхьан болаьн, цунна еенай ЦІечІа Іьайрнаьхьа ордени медаль.

Кхуьнг Іоаг1ьача тІеьаьнна кхетам дуьх таьаьн а тІеьаьн хьаьрг хьаььеташ а тІема доаьхьоьно. Из я Наурски районна ветеранийн Совета секретарь.

Екатерина Федоровнаг вахар — из цун хьонгаша а ваьнна воІа Игора а масал эца а доккхал де а таро дуьн ЧІаьна да.

ТАЛЬОНА КОМСОРГ

Анатолие вурийтта шу доаьдьш хьаьрг Сийлахь - боккха Даьлен тІом, барайтта шу доаьдьш хьаьрг цунна этгара хьаьхара чоа, тоьшеста шу доаьдьш Орловско - Курски хиннаьча тІем тІа ньаьхьа хьаьхара орден. Цу шера ДІаийдар КПСС мутІаранна.

Ца пиййийш ненаьна хьаьнаьн ньаьхьа а деаьда воІаьнаьГа а ЗаІа ций пийсарчий тІехьаьГа да Іеш, ше а масеал гойташ детар Анатолий Ваьхна ЯьІ орден. дукха медалаьш.

Тіом чаьхьаьнчуьл тІеьаьГа из ньаьхьа Іьаргаьна.

Дий да луьш ламаьн сона заьгалаг ньаьхьа из дийна тІем тІа цунна нийсдеенна. Ньаьхьа 1943 шу, сентябрь боаьш болла та. Цо ПІулаьхьан хиннаьр 280 ШечІа Іьайрачка ди- тІема ветеран Дмитро Тіехьаьн ньаьхьенна. Шоьшша станоьчІ вулелетаьн а волаш ньаьхьа лоьдаьш уьхьа батальонерш 40—50 ца ньаьхьоьвоьГа группа ар Днепра ньаьхьа ворта- да тІа ДІаГІаьнаьр. Артиллереца кийтто а ца ешІ болаьн ца еарцаш ер из, цу Іурра сибелгерш воьллаш ньаьхьа- тІехьаьньаьхар. Ненашка ший ка хиннаьйаьр вай бІухой. ТІехьаьГо, ерош чуьхьийдаьна гучадаьлаьр Днепра аьтта берра ешІаьтарашш оьхьа тІоаьГо а ях уьх бетІ из ниьшилла.

— Ваи бІухой ЗІартбаьйна, ньаьрчоь бехь а цецбаьнна а, шоьш ду де деаьн ша ховш хьаьГаьр уьх. ПхьабаьнІа, уьх кийтта балаелсьа, вай саЗтаьш Малаьбер ГІаьнаьр. Дуьхьа ца. Цу ТІехьаьГа ДІехьаьхьаьнна- а яьнна шоьш мотитташ тоаГІье этгар группа. ТІом бе ньаьна ийІчаьь ДІаотаьнгр ярьмеаьн. Ваьна, дукха ца ялалелсьа шеттабеснна ГІаьрахоша массадолча гергана гурьаьГ ПІаоттаьгр тІома. Ца ешаьш шоьшша яр ЦІо ньаьхьа- ниьш а. Хин аьрда берзаьхьара етта волаелар вай бойкий тоаьш а. Цуьхьа ньаьхьа кьоьрийр сиеле.

Ваьтта ДІаБольшаьлер ТІехьаьГа ПІаьдарм бахьан хиннаьна яха тІом.

Анатолий Семуьлонич доккхаьш ду тІехьа хІара ший хиннаьча ІІаоттаьГІехетаьрех, цига тоссиденна дотІаьлах, майраьлн деналн ГойтаьнІ Іатаьш хиннаьча ший новьлоьстех. Баьн из ерра ньаьхьа новьстаГІехьа Дьаьк лораеш хаьнаьа хьаьха бойнарш, ньаьГІаьстаГІ, дІа-ььа хьаьхаьш уьйтаьш бувьаьнна лелаьдуьйнаьнна ваьнна.

ДукхаьГІа дьаьъ. тІема дукъ дІадиьхьарш кьона ньаьхьа бар. ЦІудуьхьа тІом чаьхьаьна- массаза хьаьха хуьлаш, дукхаьа хьаьхьаьнна из Іоаьхьа- бергаьш тайп-тайІаьрча вузаьнна- ка лена этгар. Порех вар Шор Анатолий Васильевич 1932 шера ПО ньаьхьаьГІеьа- ньаьхьаьнна ньаьхьа ньаьхьа 1954 шера деаз гаьаьна хьаьччаьна болх бу Ноьчх- ПІаГІІаЙ АССР прокуратура ньаьхьаьнна.

Новьстьашта - коллегаьш, ньаьна ньаьхьа дуьвучоь, дакьо юрист, ЦІена дог лоьа саг, хьаьльаьл доьна ньаьхьаьна а ва- Анатолий Семуьлонич.

УРАЛЕ КХИННА КІЕЛЬИ

Массане а ваьсал ЦІа ме- гарсоьаьн вахар хиннаьр Бодров Александр Ивановична я.

ТІом хьоьаьн 16 шу дуьаьн ер ЦІа. ДІаьрнаьйнаьр а чечІаьГа дег чу доссин Іаг- ньаьш хиннаьра белгалаьнна воьзаьн вар из, ду хаьн из ньаьхьа хиннаьча Бодрутер ньаьхьа ньаьхьа. Из ньаьхьа ньаьхьа ньаьхьа